

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ: 2713
Ημερομ. Κατάθεσης: 25/7/2025

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ
τ. Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών
Βουλευτής Ν. Αχαΐας – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Πάτρα, 23-7-2025

Προς: Τμήμα Αναφορών της Βουλής των Ελλήνων

ΑΝΑΦΟΡΑ

ΠΡΟΣ:	- Τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, κ. Χρίστο Δήμα - Τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Κυριάκο Πιερρακάκη
ΘΕΜΑ:	Εφαρμογή ενιαίων όρων και προϋποθέσεων λειτουργίας για τα δημόσια και ιδιωτικά πρατήρια υγρών καυσίμων

Καταθέτω ως αναφορά προς τους αρμόδιους Υπουργούς το συνημμένο υπόμνημα που υπογράφει η Ένωση Βενζινοπωλών Αχαΐας, για την εφαρμογή ενιαίων όρων και προϋποθέσεων λειτουργίας, τόσο για τα δημόσια όσο και για τα ιδιωτικής χρήσης πρατήρια υγρών καυσίμων, με σκοπό:

- τη διασφάλιση της δημόσιας ασφάλειας και υγείας,
- την περιβαλλοντική προστασία,
- τη δίκαιη φορολογική μεταχείριση, και
- τη διατήρηση ισότιμου και θεμιτού πλαισίου ανταγωνισμού στον τομέα των καυσίμων

και παρακαλώ για τη δική σας απάντηση, σύμφωνα με το Α.125 του Κανονισμού της Βουλής.

Η αναφέρουσα Βουλευτής
Με εκτίμηση,

Χριστίνα Αλεξοπούλου

Από
Ένωση Βενζινοπωλών Αχαΐας
Λ. Γλαύκου 117
Πάτρα

Προς
Χριστίνα Αλεξοπούλου
Βουλευτής Αχαΐας
τ. Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφο-
ρών

Πάτρα, 21/07/2025

1. Εισαγωγή – Σκοπός Υπομνήματος

Αξιότιμη κυρία Βουλευτά,

Το Σωματείο Βενζινοπωλών Ν. Αχαΐας απευθύνεται προς εσάς με την παρούσα επιστολή, αναγνωρίζοντας αφενός τον θεσμικό σας ρόλο ως Βουλευτού του Νομού μας, αφετέρου την εμπειρία σας ως τέως Υφυπουργού Υποδομών και Μεταφορών, που προσδίδει ιδιαίτερη βαρύτητα στην παρέμβασή σας επί των θεμάτων που ακολουθούν.

Θα θέλαμε, καταρχάς, να σας ευχαριστήσουμε ειλικρινώς για την αναγνώριση των προσπαθειών μας, καθώς και για την προσωπική σας συμβολή και παρουσία στις πρόσφατες συναντήσεις των εκπροσώπων μας με τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΑΑΔΕ, αναφορικά με την καταπολέμηση φαινομένων λαθρεμπορίας, νοθείας και φοροδιαφυγής στον κλάδο των υγρών καυσίμων. Οι ενέργειες στις οποίες προβήκατε, τόσο εσείς όσο και οι αρμόδιες υπηρεσίες, είχαν μετρήσιμα αποτελέσματα στον εντοπισμό παράνομων πρακτικών.

Ωστόσο, τα φαινόμενα αυτά δεν έχουν εξαλειφθεί. Αντιθέτως, εντείνονται και ενσωματώνονται σε ένα πλαίσιο πολυεπίπεδης θεσμικής ανισότητας, μεταξύ δημοσίως και ιδιωτικώς λειτουργούντων πρατηρίων καυσίμων, που αφορά ζητήματα ασφάλειας, περιβαλλοντικής προστασίας, πολεοδομικής νομιμότητας, φορολογικής συμμόρφωσης και θεμιτού ανταγωνισμού.

Με το παρόν υπόμνημα, επιδιώκουμε την παρέμβασή σας για την προώθηση, προς τις συναρμόδιες υπηρεσίες της ΑΑΔΕ και του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, ενός πλέγματος νομοθετικών και κανονιστικών πρωτοβουλιών. Στόχος είναι η **καθολική εφαρμογή ενιαίων όρων και προϋποθέσεων λειτουργίας**, τόσο για τα δημόσια όσο και για τα ιδιωτικής χρήσης πρατήρια υγρών καυσίμων, με σκοπό:

- τη **διασφάλιση της δημόσιας ασφάλειας και υγείας**,
- την **περιβαλλοντική προστασία**,
- τη **δίκαιη φορολογική μεταχείριση**, και
- τη **διατήρηση ισότιμου και θεμιτού πλαισίου ανταγωνισμού** στον τομέα των καυσίμων.

2. Ζήτημα Ασφάλειας Εγκαταστάσεων:

Υπόγειες Δεξαμενές σε σύγκριση με Υπέργεια Κοντέινερ

Η Πολιτεία, ήδη από τη δεκαετία του 1980, αναγνωρίζοντας τους σοβαρούς κινδύνους που απορρέουν από την αποθήκευση υγρών καυσίμων σε υπέργειες εγκαταστάσεις, **καθιέρωσε ως αποκλειστικό και υποχρεωτικό τύπο δεξαμενών τις υπόγειες δεξαμενές**, τουλάχιστον όσον αφορά τα δημόσια χρήσης πρατήρια καυσίμων. Η επιλογή αυτή υπαγορεύτηκε όχι από οικονομικά, αλλά από **κριτήρια ασφάλειας, πυροπροστασίας και περιβαλλοντικής προστασίας**.

Υπέργεια κοντέινερ (Ιδιωτικά Πρατήρια):

Στα ιδιωτικής χρήσης πρατήρια – και κυρίως σε εκείνα των μεταφορικών εταιρειών – επιτρέπεται, ακόμα και σήμερα, η εγκατάσταση υπέργειων δεξαμενών τύπου κοντέινερ. Το γεγονός αυτό συνιστά **κατάφωρη θεσμική ανισότητα** σε σχέση με τα δημόσια πρατήρια, και ταυτόχρονα **παραβίαση βασικών κανόνων πρόληψης κινδύνου**, δεδομένου ότι:

- Τα κοντέινερ είναι κατασκευές τοποθετημένες **στην επιφάνεια του εδάφους**, εκτεθειμένες σε **καιρικά φαινόμενα, μηχανικές καταπονήσεις, ανθρώπινο λάθος**, και φυσικά σε **πηγές ανάφλεξης**.
- Εάν δεν συντηρούνται με εξαιρετική συχνότητα (κάτι που δεν ελέγχεται αποτελεσματικά στην πράξη), μπορεί να προκύψουν **διαρροές, φθορές υλικού, υπερθέρμανση και συσσωρεύσεις ατμών**, που αποτελούν συνθήκες υψηλού κινδύνου για **εκρήξεις και πυρκαγιές**.
- Η **άμεση έκθεση** των καυσίμων στον αέρα και στη θερμότητα αυξάνει την **εύφλεκτη και ασταθή συμπεριφορά** τους.
- Η προσβασιμότητα σε μη αδειοδοτημένους χώρους ή από μη εκπαιδευμένο προσωπικό δημιουργεί **σημαντικά επιχειρησιακά κενά ασφαλείας**.

Υπόγειες δεξαμενές (Δημόσια Πρατήρια):

- Οι υπόγειες δεξαμενές είναι **πλήρως θωρακισμένες** εντός του εδάφους, απομονώνοντας τα καύσιμα από την επαφή με τη θερμότητα, τον αέρα και άλλες πηγές ανάφλεξης.
- Είναι εξοπλισμένες με **συστήματα παρακολούθησης πίεσης και στεγανότητας**, ενώ η ίδια η τοποθέτησή τους προστατεύει το περιβάλλον και περιορίζει τους κινδύνους **διαρροών και ανάφλεξης**.
- Η εσωτερική θερμοκρασία είναι **πιο σταθερή**, περιορίζοντας την εξάτμιση των πτητικών ουσιών.
- Η εποπτεία τους είναι **τυποποιημένη και ελεγχόμενη**, με αποτέλεσμα να εφαρμόζονται διαρκείς έλεγχοι πυρασφάλειας, ελέγχου διαρροών και συντήρησης.

Συμπέρασμα:

Η συνέχιση της λειτουργίας ιδιωτικών πρατηρίων με κοντέινερ, υπό συνθήκες που απαγορεύονται εδώ και δεκαετίες για τα δημόσια πρατήρια, αποτελεί **παράδοξο με σοβαρές επιπτώσεις για τη δημόσια ασφάλεια και υγεία**. Πρόκειται για **αντικειμενικά, και όχι δυνητικά, επικίνδυνες καταστάσεις**, που επιβάλλεται να αντιμετωπιστούν με **ενιαίο θεσμικό καθεστώς αποθήκευσης καυσίμων**, ανεξαρτήτως του αν ένα πρατήριο είναι δημόσιας ή ιδιωτικής χρήσης.

3. Περιβαλλοντικός Κίνδυνος και Ρύπανση

Η χρήση υπέργειων κοντέινερ για την αποθήκευση καυσίμων στα ιδιωτικά πρατήρια προκαλεί όχι μόνο ανισορροπία ως προς τα μέτρα πρόληψης σε σχέση με τα δημόσια, αλλά και **συστημικό περιβαλλοντικό κίνδυνο**, με σοβαρές επιπτώσεις στη δημόσια υγεία, στον υδροφόρο ορίζοντα, στην ποιότητα του εδάφους και στον αέρα.

Υπέργειες δεξαμενές τύπου κοντέινερ:

- **Δεν φέρουν τον ίδιο βαθμό στεγανοποίησης και μόνωσης** με τις υπόγειες δεξαμενές, με αποτέλεσμα να υπάρχει **αυξημένος κίνδυνος διαρροών**, οι οποίες:
 - Διοχετεύονται άμεσα στο έδαφος.
 - Διεισδύουν σε υπόγειους υδροφορείς (λόγω απουσίας φραγμάτων ή προστατευτικών υποδομών).
 - Ρυπαίνουν τον αέρα μέσω εξάτμισης πτητικών οργανικών ενώσεων.
- Η **περιοδικότητα ελέγχων είναι μικρότερη**, η παρακολούθηση δύσκολη, ενώ ακόμα και μικρές διαρροές που δεν εντοπίζονται έγκαιρα μπορούν να **σωρευτούν με την πάροδο του χρόνου**, δημιουργώντας ένα **σωρευτικό αποτύπωμα ρύπανσης**, με σοβαρό περιβαλλοντικό κόστος.

- Οι υπέργειες εγκαταστάσεις παραμένουν **ευάλωτες στις καιρικές συνθήκες**, με αποτέλεσμα, ειδικά σε περιόδους καύσωνα ή παγετού, να επιδεινώνεται η σταθερότητα των υλικών και των ενώσεων.

- **Δεν υφίσταται αποτελεσματική δευτερεύουσα φραγή (secondary containment)** σε περίπτωση ατυχήματος ή φθοράς, γεγονός που παραβιάζει βασικές περιβαλλοντικές αρχές της Ε.Ε.

Υπόγειες δεξαμενές:

- **Κατασκευάζονται με πολλαπλά τοιχώματα και ειδικά μονωτικά υλικά**, ώστε να εξασφαλίζεται στεγανότητα.

- Περιλαμβάνουν **σύγχρονα συστήματα ανίχνευσης διαρροών**, τα οποία επιτρέπουν **άμεση αντίδραση και αποτροπή μεγαλύτερης καταστροφής**.

- Η **επαφή του καυσίμου με το περιβάλλον είναι μηδενική σε φυσιολογικές συνθήκες λειτουργίας**, ενώ και σε περίπτωση ατυχήματος, η ρύπανση είναι **περιορισμένη και εντοπισμένη**.

- Η λειτουργία τους προϋποθέτει **συμμόρφωση με αυστηρότερες περιβαλλοντικές μελέτες και προδιαγραφές**, σε πλήρη αντιστοιχία με τις ευρωπαϊκές οδηγίες.

Θεσμική Ασυνέπεια:

Το γεγονός ότι:

- από τη μία πλευρά, **τα δημόσια πρατήρια υποχρεούνται σε χρήση υπόγειων δεξαμενών**, με όλες τις περιβαλλοντικές και τεχνικές προϋποθέσεις που αυτό συνεπάγεται,

- και από την άλλη, **επιτρέπεται η χρήση κοντέινερ στα ιδιωτικά πρατήρια**, χωρίς να εφαρμόζεται κανένας ουσιαστικός έλεγχος ή υποχρεωτικός κανονισμός διαχείρισης ρύπων, αποτελεί **προφανή περιβαλλοντική αδικία και ανακολουθία του νομοθέτη**, που έχει ως αποτέλεσμα **την απορρύθμιση της αγοράς και την αύξηση των περιβαλλοντικών κινδύνων**.

Πρόταση:

Αιτούμαστε την **επείγουσα θεσμική εξομοίωση των απαιτήσεων περιβαλλοντικής προστασίας** μεταξύ δημοσίων και ιδιωτικών πρατηρίων, με άμεση:

- **Απαγόρευση εγκατάστασης νέων υπέργειων κοντέινερ** για καύσιμα.

- **Κατάργηση εν λειτουργία κοντέινερ σε μεταβατικό στάδιο**, με υποχρεωτική αντικατάσταση από υπόγειες δεξαμενές εντός εύλογου διαστήματος (π.χ. 24 μηνών).

- **Επιβολή ελέγχων και συστημάτων διαρροών** σε όλα τα ιδιωτικά πρατήρια που συνεχίζουν τη λειτουργία τους προσωρινά με υπέργεια μέσα.

4. Πολεοδομική Νομιμότητα & Χρήσεις Γης

Ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα που αναδεικνύουν την **ανισότητα και την επικινδυνότητα** της λειτουργίας των Ιδιωτικών Πρατηρίων Καυσίμων (ΙΧ), σε σχέση με τα Δημόσια Χρήσης Πρατήρια (ΔΧ), αφορά το **πολεοδομικό καθεστώς και τις προβλεπόμενες χρήσεις γης**.

Στα ΔΧ πρατήρια:

- Η ίδρυση και λειτουργία τους **υπόκειται σε αυστηρούς πολεοδομικούς κανόνες**, οι οποίοι προβλέπουν ότι τα πρατήρια μπορούν να εγκαθίστανται **μόνο σε περιοχές με εγκεκριμένες χρήσεις γης**, στις οποίες επιτρέπεται ρητώς η λειτουργία πρατηρίου καυσίμων.

- Η συμμόρφωση αυτή **ελέγχεται εκ των προτέρων** από τις αρμόδιες πολεοδομικές αρχές και αποτελεί **αδιαπραγμάτευτη προϋπόθεση** για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας.

- Τα ΔΧ πρατήρια **υπόκεινται σε συνεχείς ελέγχους** χωροταξικής και πολεοδομικής συμβατότητας, ενώ **οποιαδήποτε μεταβολή** στο τοπικό ρυμοτομικό ή στο ΓΠΣ συνεπάγεται **αναθεώρηση ή και ανάκληση** της άδειας λειτουργίας.

Στα ΙΧ πρατήρια:

- Δεν προβλέπεται **καμία ουσιαστική απαίτηση συμμόρφωσης με τις χρήσεις γης** των εκάστοτε περιοχών.

- Τα ιδιωτικά πρατήρια μπορούν να εγκαθίστανται **χωρίς περιορισμούς**, ακόμη και σε περιοχές που **απαγορεύεται ρητά** η λειτουργία δημόσιου πρατηρίου.
- Δεν απαιτείται **συγκεκριμένη πολεοδομική γνωμοδότηση**, γεγονός που:
- **Υπονομεύει τη χωρική οργάνωση** και τη συνοχή των πόλεων και των οδικών αξόνων.
- Θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια και την ποιότητα ζωής των κατοίκων, καθώς η λειτουργία πρατηρίου είναι **συνυφασμένη με κυκλοφοριακή φόρτιση, ηχορύπανση, κίνδυνο έκρηξης και ρύπανση**.
- Υπάρχουν καταγγελίες ότι **ιδιωτικά πρατήρια λειτουργούν δίπλα σε σχολεία, νοσοκομεία, γηροκομεία, εκκλησίες**, καταλαμβάνοντας χώρους για τους οποίους **ποτέ δεν προορίζονταν τέτοιες χρήσεις**.

Συνταγματική και νομοθετική ανακολουθία:

Η Πολιτεία **επιβάλλει ασφυκτικούς πολεοδομικούς περιορισμούς στα δημόσια πρατήρια**, αλλά **παραλείπει να θεσπίσει αντίστοιχους περιορισμούς στα ιδιωτικά**, γεγονός που:

- Παραβιάζει την αρχή της **ίσης μεταχείρισης των επαγγελματιών** (άρθρο 25 & 4 του Συντάγματος).
- Θέτει ζητήματα **προστασίας της υγείας και της ασφάλειας** των πολιτών (άρθρο 5 παρ. 5 του Συντάγματος).
- Υπονομεύει την **πολεοδομική και περιβαλλοντική ασφάλεια**, καθώς δεν επιβάλλονται οι αναγκαίες αποστάσεις ασφαλείας και η αξιολόγηση συμβατότητας με τις γύρω χρήσεις γης.

Πρόταση:

Ζητούμε την άμεση **νομοθετική εξομοίωση των όρων χωροθέτησης των ιδιωτικών πρατηρίων με εκείνους των δημόσιων**, ώστε:

- Κάθε ΙΧ πρατήριο να απαιτεί **προηγούμενη πολεοδομική γνωμοδότηση** για το αν η περιοχή εγκατάστασης **επιτρέπει** χρήση πρατηρίου υγρών καυσίμων.
- Να **απαγορευτεί ρητώς** η ίδρυση νέων ιδιωτικών πρατηρίων σε περιοχές που:
- Δεν είναι προβλεπόμενες από τα ΣΧΟΟΑΠ ή τα ΓΠΣ.
- Βρίσκονται πλησίον ευαίσθητων χρήσεων (π.χ. σχολείων, νοσοκομείων, χώρων λατρείας).
- Να **επαναξιολογηθούν τα υφιστάμενα ΙΧ πρατήρια**, με βάση τις ισχύουσες χρήσεις γης, και να δοθεί εύλογο χρονικό διάστημα για συμμόρφωση, διαφορετικά να ανακληθούν οι άδειές τους.

5. Συγκοινωνιακή Σύνδεση και Κυκλοφοριακή Επιβάρυνση Ιδιωτικών Πρατηρίων Καυσίμων

Ένα κρίσιμο αλλά **συστηματικά παραγνωρισμένο** ζήτημα αφορά τη **συγκοινωνιακή σύνδεση** των Ιδιωτικών Πρατηρίων Καυσίμων (ΙΧ), σε αντιδιαστολή με την **υποχρεωτική πρόβλεψη** που ισχύει για τα Δημόσια Χρήσης Πρατήρια (ΔΧ).

Στα ΔΧ πρατήρια:

- Προβλέπεται **υποχρεωτική συγκοινωνιακή σύνδεση**, η οποία διασφαλίζει:
- την **οδική ασφάλεια** κατά την είσοδο/έξοδο οχημάτων,
- την **κυκλοφοριακή ομαλότητα** σε περιοχές που ήδη επιβαρύνονται,
- την **αποφυγή ατυχημάτων** και τη διατήρηση των ελάχιστων αποστάσεων ασφαλείας.

- Τα ΔΧ πρατήρια υπόκεινται σε έγκριση **κυκλοφοριακής μελέτης** και επιτρέπεται η ίδρυσή τους **μόνο εφόσον υπάρχει κατάλληλη πρόσβαση** από οδούς χαρακτηρισμένες από τις αρμόδιες υπηρεσίες (Δ/νσεις Συγκοινωνιών, ΟΤΑ, Τροχαία κ.ά.).

Στα ΙΧ πρατήρια:

- Δεν υφίσταται **καμία υποχρέωση συγκοινωνιακής σύνδεσης**.
- Τα πρατήρια αυτά λειτουργούν **χωρίς κυκλοφοριακή μελέτη, χωρίς σχεδιασμό προ-σβάσεων**, και κυρίως:
 - χωρίς πρόβλεψη για **τον μεγάλο όγκο βαρέων οχημάτων** που εξυπηρετούν καθημερινά (φορτηγά, νταλίκες, βυτιοφόρα).
 - χωρίς **διαχωρισμό κινήσεων** πεζών/οχημάτων.
- Η κατάσταση αυτή δημιουργεί:
 - **απρόβλεπτη και επικίνδυνη φόρτιση** του οδικού δικτύου, ιδιαίτερα στις παρυφές αστικών περιοχών και σε επαρχιακές οδούς.
 - **καθημερινό κίνδυνο τροχαίων ατυχημάτων**, εξαιτίας ελιγμών βαρέων οχημάτων σε δρόμους χωρίς κατάλληλες προδιαγραφές.

Ιδιαίτερα προβληματική περίπτωση:

- Ενώ τα ΔΧ πρατήρια εξυπηρετούν κατά μέσο όρο **όχημα ιδιωτών, μικρής και μεσαίας κατηγορίας**, τα ΙΧ πρατήρια εξυπηρετούν **κατά κύριο λόγο στόλους βαρέων φορτηγών**, με **πολλαπλάσιο όγκο κυκλοφορίας και φορτίο**.
- Ωστόσο, η **πολιτεία απαιτεί συγκοινωνιακή σύνδεση από το πρατήριο που εξυπηρετεί Ι.Χ. επιβατικά**, ενώ **δεν την απαιτεί από το πρατήριο που εξυπηρετεί 40τονες νταλίκες και διενεείς μεταφορές!**

Σοβαρές συνέπειες:

- Το κενό αυτό δημιουργεί **πολλαπλό κίνδυνο**:
 - Για τους εργαζόμενους και τους πελάτες.
 - Για τους κατοίκους των περιοχών όπου λειτουργούν τα ΙΧ πρατήρια.
 - Για τη **δημόσια ασφάλεια και την κυκλοφοριακή ευρυθμία**.
- Αξίζει να τονιστεί ότι **πολλά από τα ΙΧ πρατήρια έχουν ήδη επιφέρει σοβαρές επιβαρύνσεις στην τοπική κυκλοφορία**, χωρίς να υπάρχει καμία πρόβλεψη για ανασχεδιασμό.

Πρόταση:

Ζητούμε άμεση **θεσμική παρέμβαση** ώστε:

- Να προβλεφθεί **ρητά** η υποχρέωση **έγκρισης συγκοινωνιακής σύνδεσης** για όλα τα ΙΧ πρατήρια.
- Να επιβάλλεται η **κατάρτιση κυκλοφοριακής μελέτης** και η έγκρισή της από τις αρμόδιες υπηρεσίες (Διευθύνσεις Μεταφορών, Υπουργείο, Τροχαία).
- Να μην μπορεί να ιδρυθεί ή να συνεχίσει να λειτουργεί ΙΧ πρατήριο χωρίς:
 - εγκεκριμένη πρόσβαση για φορτηγά,
 - ειδικές ρυθμίσεις αποφυγής ατυχημάτων,
 - επαρκή ακτίνα ελιγμών και χώρους στάθμευσης.
- Τα υφιστάμενα ΙΧ πρατήρια που δεν πληρούν τα παραπάνω να κληθούν **εντός συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος** να συμμορφωθούν, διαφορετικά να παύσουν να λειτουργούν.

Και εδώ τίθεται το καίριο ερώτημα:

«Πρέπει να θρηνήσουμε πρώτα θύματα για να επιβληθεί η αυτονόητη απαίτηση μιας συγκοινωνιακής σύνδεσης, όταν ήδη λειτουργούν εγκαταστάσεις μαζικής προσέγγισης βαρέων οχημάτων, χωρίς καμία πρόβλεψη ασφαλούς πρόσβασης και αποχώρησης;»

6. Ανεξέλεγκτος Ανεφοδιασμός και Ελλιπής Έλεγχος – Ζήτημα Εισροών – Εκροών και Φοροδιαφυγής στα Ιδιωτικά Πρατήρια

Θεσμική αντίφαση

Ένα από τα **μεγαλύτερα προβλήματα στην αγορά των υγρών καυσίμων** εντοπίζεται στο **διπλό καθεστώς λειτουργίας** μεταξύ των δημοσίων και ιδιωτικών πρατηρίων, όσον αφορά:

- την υποχρέωση εγκατάστασης και λειτουργίας του συστήματος εισροών – εκροών,
- την υποχρέωση άδειας λειτουργίας για την παραλαβή και διακίνηση καυσίμων,
- και τον έλεγχο των ποσοτήτων και της φορολογικής συμμόρφωσης.

Δημόσια Πρατήρια (ΔΧ):

- Από το 2013 εφαρμόζεται **υποχρεωτικά** το σύστημα εισροών – εκροών.
- Δεν μπορεί να γίνει **παραλαβή ή διακίνηση** καυσίμου αν δεν αναγράφεται **ο αριθμός άδειας λειτουργίας** του πρατηρίου στο παραστατικό.
- Τα πρατήρια αυτά βρίσκονται **υπό συνεχή έλεγχο** και καταγραφή δεδομένων από τις αρμόδιες υπηρεσίες και την ΑΑΔΕ.

Ιδιωτικά Πρατήρια (ΙΧ):

- Παρά το γεγονός ότι **λειτουργούν ως σταθμοί ανεφοδιασμού καυσίμων**, η πλειοψηφία τους **δεν διαθέτει** σύστημα εισροών – εκροών.
- Δεν απαιτείται **άδεια λειτουργίας** για να παραλάβουν και να διακινήσουν καύσιμο — με αποτέλεσμα:
 - να υφίστανται **χιλιάδες πρατήρια χωρίς καμία αδειοδότηση** (περισσότερα από 3.000 σύμφωνα με εκτιμήσεις του κλάδου),
 - να εφοδιάζονται **κανονικά** από τις πετρελαϊκές εταιρείες, παρότι **δεν υπάρχει τρόπος να ελεγχθούν**,
 - να **παρακάμπτουν** κάθε φορολογικό και τεχνικό έλεγχο.

Θεσμικό αλαλούμ – Παράταση λειτουργίας

- Με απόφαση του Υπουργείου (παράταση έως 31.12.2025) παραμένουν **εκτός συστήματος ελέγχου** τα αδειοδοτημένα ΙΧ πρατήρια, και με τη βεβαιότητα νέας παράτασης, η **πλήρης καθυστέρηση συμμόρφωσης** έχει καταστεί μονιμότητα.
- Ειδικά για τα **μη αδειοδοτημένα ΙΧ πρατήρια**, το πρόβλημα είναι **εκρηκτικό**:
 - Καμία ρύθμιση, καμία παρακολούθηση, καμία ευθύνη.
 - Παραλαβή τεράστιων ποσοτήτων καυσίμων **χωρίς καμία ιχνηλασιμότητα**.
 - **Καταστρατήγηση του φορολογικού και τελωνειακού πλαισίου**.

Το θέμα της φορολογικής παράκαμψης με αλλοδαπούς μεταφορείς

Πραγματικό φαινόμενο:

- Πολλές αλλοδαπές μεταφορικές εταιρείες, με δραστηριότητα εντός Ελλάδας, εφοδιάζονται από τα ΙΧ πρατήρια **με καύσιμο αποφορολογημένο από τον ΦΠΑ**, το οποίο **δεν προκύπτει ούτε ελέγχεται**.
- Οι αλλοδαποί δεν υποχρεούνται να αποδώσουν ΦΠΑ στην Ελλάδα.
- Ο ιδιοκτήτης του ΙΧ πρατηρίου καταγράφει το καύσιμο **στα έξοδά του με ΦΠΑ**, ενώ **δεν υπάρχει αντίστοιχο παραστατικό εισόδου** λόγω έλλειψης συστήματος εισροών – εκροών.
- Το αποτέλεσμα:
 - **Φορολογική στρέβλωση**, εις βάρος των εντίμων πρατηριούχων.
 - **Απώλεια τεράστιων φορολογικών εσόδων**.
 - **Νομιμοφανής διακίνηση καυσίμου άγνωστης προέλευσης**, η οποία **δεν ανιχνεύεται** από τις ελεγκτικές αρχές.

Απόδειξη:

Μέχρι σήμερα, **δεν έχει διαπιστωθεί ούτε ένα λίτρο παράνομου καυσίμου σε ΙΧ πρατήριο**, όχι επειδή δεν διακινείται, αλλά επειδή **δεν υπάρχει κανένα σύστημα ελέγχου** για να το εντοπίσει.

Πρόταση νομοθετικής παρέμβασης:

1. **Άμεση υποχρέωση εγκατάστασης συστήματος εισροών – εκροών** σε όλα τα ΙΧ πρατήρια, με οριστική και αμετάκλητη προθεσμία.
2. **Καμία νέα παράταση λειτουργίας** πρατηρίων χωρίς πλήρη συμμόρφωση.
3. **Απαγόρευση ανεφοδιασμού από πετρελαϊκές εταιρείες** σε πρατήρια χωρίς άδεια λειτουργίας και χωρίς σύστημα εισροών – εκροών.
4. Δημιουργία **ενιαίου Μητρώου Ιδιωτικών Πρατηρίων**, ώστε να είναι **γνωστά, ελεγχόμενα και προσβάσιμα** στις ελεγκτικές αρχές.
5. Θέσπιση **κυρώσεων για τις εταιρείες καυσίμων** που ανεφοδιάζουν μη συμμορφωμένα πρατήρια.

7. Μη Αδειοδοτημένα Ιδιωτικά Πρατήρια – Παράνομο Δίκτυο Εμπορίας Καυσίμων Εκτός Ελέγχου

Το παράλογο της θεσμικής ανοχής

Πέρα από την προβληματική λειτουργία των αδειοδοτημένων Ιδιωτικών Πρατηρίων (ΙΧ), **ένα ακόμη πιο επικίνδυνο και ανεξέλεγκτο πεδίο** συνιστά η **παράλληλη λειτουργία χιλιάδων μη αδειοδοτημένων πρατηρίων**, τα οποία:

- Δεν υπόκεινται σε **κανένος είδους έλεγχο ή εποπτεία** από την Πολιτεία.
- Δεν διαθέτουν **άδεια ίδρυσης και λειτουργίας**.
- Δεν φέρουν **σύστημα εισροών – εκροών**.
- Παρόλα αυτά, **εφοδιάζονται κανονικά με καύσιμα** από τις πετρελαϊκές εταιρείες, όπως αν επρόκειτο για νόμιμους εμπορικούς σταθμούς!

Το ερώτημα που προκύπτει εύλογα είναι:

Πώς είναι δυνατόν να επιτρέπεται ο εφοδιασμός ενός χώρου που λειτουργεί δίχως καμία θεσμική αναγνώριση;

Μηχανισμός δημιουργίας παράνομου δικτύου

Το φαινόμενο έχει εξελιχθεί σε **παράλληλο, "άτυπο" δίκτυο διανομής υγρών καυσίμων**, χωρίς κανέναν έλεγχο ή περιορισμό:

- Χώροι χωρίς αδειοδότηση μετατρέπονται σε **κανονικά πρατήρια** με πλήρη εμπορική δραστηριότητα.
- Διακινούνται **ποσότητες πετρελαίου χωρίς παραστατικά και χωρίς ιχνηλασιμότητα**.
- Δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν ουσιαστικοί **φορολογικοί ή τελωνειακοί έλεγχοι**, αφού **δεν υφίστανται νομικά ως επιχειρήσεις**.
- Δημιουργείται **ανταγωνισμός αθέμιτος και επικίνδυνος**, που εκτοπίζει τους νόμιμους πρατηριούχους.

Συνέπειες

- **Διασάλευση της αγοράς:** Ο θεμιτός ανταγωνισμός καταλύεται πλήρως, αφού οι νόμιμοι πρατηριούχοι δεν μπορούν να συναγωνιστούν την ανεξέλεγκτη διακίνηση.
- **Επικινδυνότητα για το κοινό:** Τα πρατήρια αυτά λειτουργούν χωρίς κανέναν έλεγχο ασφάλειας, χωρίς πυρασφάλεια, χωρίς χωροταξική έγκριση, και συχνά σε περιοχές πυκνοκατοικημένες ή ακατάλληλες.

- **Διακίνηση καυσίμου αγνώστου ποιότητας:** Απουσία κάθε μηχανισμού ελέγχου σημαίνει πλήρη ασυδοσία – από εισαγωγή μη συμβατού ή νοθευμένου καυσίμου έως ανάμειξη με απαγορευμένες ουσίες.

Θεσμική ανοχή ή αδυναμία;

Το ερώτημα τίθεται πλέον σκληρά:

Γιατί η Πολιτεία επιτρέπει τη συνέχιση του εφοδιασμού μη αδειοδοτημένων χώρων;

- Οι δημόσιες αρχές απαιτούν από τα δημόσια πρατήρια αυστηρούς ελέγχους, εγκαταστάσεις και άδειες λειτουργίας.
- Όμως τα μη αδειοδοτημένα ιδιωτικά πρατήρια εξαιρούνται πλήρως από κάθε αντίστοιχη υποχρέωση.

Πρόκειται για **ξεκάθαρη θεσμική ανισότητα**, αλλά και **συνταγματικά έωλη πρακτική**, αφού προκαλεί ευθέως ζημία στους νομίμως λειτουργούντες επαγγελματίες, πλήττει το δημόσιο συμφέρον και αφήνει τη δημόσια ασφάλεια εκτεθειμένη.

Πρόταση νομοθετικής παρέμβασης

1. **Ρητή απαγόρευση εφοδιασμού** από πετρελαϊκές εταιρείες προς πρατήρια χωρίς άδεια λειτουργίας και χωρίς καταγεγραμμένο σύστημα εισροών – εκροών.
2. **Δημιουργία online συστήματος επαλήθευσης άδειας λειτουργίας**, στο οποίο θα υποχρεούται να ανατρέχει κάθε πετρελαϊκή πριν από οποιαδήποτε παράδοση καυσίμου.
3. Θέσπιση **βαριών κυρώσεων** τόσο για τον κάτοχο του μη αδειοδοτημένου πρατηρίου όσο και για τον προμηθευτή πετρελαίου (εταιρεία).
4. **Ενίσχυση του ελεγκτικού μηχανισμού** (ΑΑΔΕ, Υπουργείο Υποδομών, ΣΔΟΕ) για στοχευμένους ελέγχους και τακτικούς επανελέγχους σε μεταφορικές εταιρείες και χώρους αποθήκευσης.
5. **Υποχρεωτική καταγραφή** όλων των βυτιομεταφορών, με εντοπισμό τελικού αποδέκτη και αντιστοίχιση με αδειοδοτημένους χώρους.

8. Χρήσεις Γης και Πολεοδομικές Δεσμεύσεις – Θεσμική Διάκριση χωρίς Λογική ή Νομική Βάση

Η κατάσταση σήμερα

Τα δημόσιας χρήσης πρατήρια υγρών καυσίμων υπόκεινται σε αυστηρούς περιορισμούς ως προς:

- **Τις επιτρεπόμενες χρήσεις γης**, βάσει των εγκεκριμένων πολεοδομικών και ρυμοτομικών σχεδίων.
- **Την απόσταση από σχολεία, εκκλησίες, νοσοκομεία, παιδικούς σταθμούς, οίκους ευγηρίας και γενικά χώρους συγκέντρωσης ευάλωτων πληθυσμών.**
- **Την έγκριση καταλληλότητας του χώρου** από την αρμόδια πολεοδομία και την Πυροσβεστική Υπηρεσία.

Αντιθέτως, τα ιδιωτικά πρατήρια – και δη αυτά που εγκαθίστανται από μεταφορικές εταιρείες – λειτουργούν **χωρίς να δεσμεύονται από τους ίδιους περιορισμούς.**

Αυτό σημαίνει πως σήμερα:

Ένα δημόσιο πρατήριο δεν μπορεί να αδειοδοτηθεί σε γειτνίαση με σχολείο ή νοσοκομείο, αλλά ένα ιδιωτικό πρατήριο μπορεί να εγκατασταθεί **στην ίδια περιοχή** – και να λειτουργεί **χωρίς καν άδεια!**

Νομολογιακή και πολεοδομική αντίφαση

Η διακριτική αυτή μεταχείριση **συνιστά θεσμικό παραλογισμό**, καθώς:

- **Δεν βασίζεται σε διαφορετική φύση δραστηριότητας** – και τα δύο πρατήρια αποθηκεύουν και διακινούν επικίνδυνα υγρά.
- **Η επικινδυνότητα είναι ίδια ή και μεγαλύτερη** στα ιδιωτικά πρατήρια, λόγω έλλειψης υποδομών, υπέρχειων δεξαμενών και απουσίας ελέγχου.

- Δεν υπάρχει **καμία νομική ή πραγματική αιτιολόγηση** που να δικαιολογεί την απαλλαγή τους από τις υποχρεώσεις χρήσεων γης.

Η κατάσταση αυτή έρχεται σε **ευθεία αντίθεση με το πνεύμα της πολεοδομικής και περιβαλλοντικής νομοθεσίας** (ν. 4447/2016, ν. 4759/2020), καθώς επιτρέπει:

- Τη λειτουργία εγκαταστάσεων με **υψηλό περιβαλλοντικό αποτύπωμα και κινδύνους**, σε ζώνες μη προβλεπόμενες.
 - Την **παράκαμψη των σχεδίων χρήσεων γης** και του ευρύτερου πολεοδομικού σχεδιασμού.
- Συνέπειες**
- Εκθέτουν σε κινδύνους την ανθρώπινη ζωή και το περιβάλλον.
 - Υπονομεύουν την αρχή της ίσης μεταχείρισης επιχειρήσεων από το κράτος.
 - Καθιστούν τον έλεγχο των αρχών **πρακτικά αδύνατο**, καθώς δεν υπάρχει ούτε μητρώο ούτε έγκριση τοποθεσίας.

Πρόταση νομοθετικής ρύθμισης

1. **Υπαγωγή όλων των πρατηρίων καυσίμων – ανεξαρτήτως χαρακτήρα – στους ίδιους όρους χρήσεων γης**, όπως ισχύουν για τα δημόσια πρατήρια.
2. **Θέσπιση ενιαίου πολεοδομικού και χωροταξικού πλαισίου** για τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης και διάθεσης καυσίμων.
3. **Απαγόρευση ίδρυσης ή λειτουργίας ιδιωτικού πρατηρίου σε απόσταση μικρότερη των 100 μέτρων από ευαίσθητες δομές** (σχολεία, γηροκομεία, νοσοκομεία κ.λπ.).
4. **Υποχρέωση υποβολής έκθεσης συμμόρφωσης με χρήσεις γης για κάθε ΙΧ πρατήριο, όπως ακριβώς ισχύει και για τα ΔΧ πρατήρια.**

Η αποκατάσταση της θεσμικής ισονομίας **δεν μπορεί να είναι επιλεκτική**. Οι ίδιοι κανόνες πρέπει να ισχύουν για όλους, προς όφελος της δημόσιας ασφάλειας, της ισότητας και του υγιούς ανταγωνισμού.

9. Συμπεράσματα – Πρόσκληση για Πολιτική και Νομοθετική Πρωτοβουλία

Αξιότιμη κυρία Βουλευτά,

Με την παρούσα αναλυτική έκθεση, το Σωματείο μας επιθυμεί να αναδείξει μία **πραγματική και επιτακτική ανάγκη εξορθολογισμού του θεσμικού πλαισίου** που διέπει τη λειτουργία των ιδιωτικών πρατηρίων υγρών καυσίμων, με σκοπό:

- Την **πλήρη ευθυγράμμισή τους με τα δημόσιας χρήσης πρατήρια**, από άποψη ασφάλειας, περιβαλλοντικής προστασίας, πολεοδομικών και συγκοινωνιακών απαιτήσεων.
- Την **καταπολέμηση της εκτεταμένης και συστημικής παραβατικότητας**, που απορρέει από τη λειτουργία αυτών των εγκαταστάσεων εκτός πλαισίου ελέγχου.
- Την **αποκατάσταση των κανόνων του υγιούς ανταγωνισμού**, που σήμερα παραβιάζονται μαζικά και σε βάρος των νομίμως λειτουργούντων δημόσιων πρατηρίων.
-

Αιτούμενες Πολιτικές και Νομοθετικές Ενέργειες

1. **Άμεση νομοθετική πρωτοβουλία** για την τροποποίηση της Υ.Α. 128145/2020 και κάθε συναφούς ρύθμισης, ώστε:
 - Να επανακαθοριστούν οι προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας ΙΧ πρατηρίων καυσίμων.
 - Να απαγορευτεί η λειτουργία χωρίς συγκοινωνιακή σύνδεση και χωρίς συμμόρφωση με χρήσεις γης.

- Να καταργηθεί η δυνατότητα εγκατάστασης **υπέργειων δεξαμενών**, και να καταστεί **υποχρεωτική η υπόγεια αποθήκευση**, όπως ισχύει από τη δεκαετία του '80 στα δημόσια πρατήρια.
 - Να **μην επιτρέπεται ο εφοδιασμός πρατηρίων (ακόμα και αδειοδοτημένων) χωρίς λειτουργικό σύστημα εισροών-εκροών**.
2. **Θεσμοθέτηση ενιαίου κανονιστικού πλαισίου** για όλα τα πρατήρια (ΔΧ και ΙΧ), με:
- Υποχρεώσεις σε θέματα ασφάλειας, ελέγχου, πυροπροστασίας και περιβαλλοντικής συμμόρφωσης.
 - Καθορισμό ελάχιστου αριθμού οχημάτων για την ίδρυση ΙΧ πρατηρίου (με αυστηρά ποιοτικά και ποσοτικά κριτήρια).
 - Ανάγκη συγκοινωνιακής σύνδεσης με επαρκή μελέτη κυκλοφοριακής επιβάρυνσης.
 - Τήρηση χρήσεων γης βάσει εγκεκριμένων πολεοδομικών διατάξεων.
3. **Απαγόρευση οποιασδήποτε περαιτέρω παράτασης ισχύος των ΙΧ πρατηρίων χωρίς συστήματα εισροών-εκροών**, και επιβολή **σαφούς χρονοδιαγράμματος συμμόρφωσης**.
4. **Άμεση απαγόρευση εφοδιασμού από πετρελαϊκές εταιρείες σε ΜΗ αδειοδοτημένα πρατήρια**, με εισαγωγή αυτόματου ηλεκτρονικού ελέγχου μέσω ΓΓΠΣ/ΑΑΔΕ.
5. **Διοργάνωση συνάντησης** μεταξύ της Βουλευτού, των αρμόδιων Υπηρεσιών (ΑΑΔΕ, Υπουργείο Μεταφορών), της ΠΟΠΕΚ και του Σωματίου μας, για:
- Την παρουσίαση συγκεκριμένων προτάσεων και στοιχείων τεκμηρίωσης.
 - Την κοινή επεξεργασία σχεδίου τροποποίησης του ισχύοντος πλαισίου.

Επιθυμούμε να σας ευχαριστήσουμε θερμά για την ειλικρινή διάθεσή σας να αφουγκραστείτε τις αγωνίες και τα δίκαια αιτήματα των νομίμως λειτουργούντων πρατηριούχων καυσίμων.

Η ενεργή και αποτελεσματική σας παρέμβαση υπήρξε **καθοριστική** για την οργάνωση της συνάντησης με τις υπηρεσίες της ΑΑΔΕ σχετικά με τα θέματα της λαθρεμπορίας.

Γνωρίζοντας την **ευαισθησία και τη βαθιά σας γνώση** ως τέως Υφυπουργού Μεταφορών, ελπίζουμε ότι θα σταθείτε αρωγός στις προσπάθειές μας για την **καθολική εφαρμογή των ίδιων όρων λειτουργίας των ΔΧ με τα ΙΧ πρατήρια υγρών καυσίμων**, που να προστατεύουν τους πολίτες, την αγορά και το περιβάλλον.

Με εκτίμηση και εμπιστοσύνη,
Παπαγιαννόπουλος Αλέξιος
 Πρόεδρος Δ.Σ.

